

research activity]/ Strasbourg, République française.. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/5425/5389> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КОТЕЛЯНЕЦЬ Наталка Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: формування технологічної культури учнів початкової школи, формування технологічних умінь дітей дошкільного віку.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KOTELIANETS Natalka Valeriivna – doctor of pedagogy, professor, head of the chair of pre-school and primary school education Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: formation of technological culture of primary school students, formation of technological skills of preschool children.

Стаття надійшла до редакції 06.08.2024 р.

УДК 37.015.3:159.954

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-215-60-64

КЛЕПАР Марія Василівна –

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти

Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1671-3710>

e-mail: mklepar10@gmail.com

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД В МУЗИЧНО-ТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Статтю присвячено актуальній проблемі синергетичного підходу в музично-творчій діяльності особистості, формуванню та розвитку почуття прекрасного у ході музично-творчої діяльності особистості, вироблення умінь власноруч примножувати культурно-мистецьке надбання народу, у залученні до художньої самодіяльності відчуття і відтворення прекрасного у повсякденному житті.

Проаналізовано мету, що конкретизується в основних завданнях, котрі при синергетичному підході інтегрують навчальні, виховні й розвиваючі аспекти: збагачення емоційно-естетичного досвіду, формування культури почуттів, розвиток загальних та художніх здібностей, художньо-образного мислення, універсальних якостей творчої особистості; виховання в учнів естетичного ставлення до дійсності та мистецтва, світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння учнями зв'язків музичного мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасною технікою, засобами масової інформації; виховання здатності сприймати та інтерпретувати музичні та художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки

Зроблено висновок, що враховуючи синергетичний підхід відбувається розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування творчими вміннями та навичками в практичній діяльності, формування художньої компетентності – здатності керуватися набутими музичними, художніми знаннями та вміннями, готовність використовувати отриманий досвід у самостійній діяльності згідно з універсальними загальнолюдськими естетичними цінностями та власними духовно-світоглядними позиціями; формування системи знань та уявлень про сутність, види та жанри мистецтва, особливості художньо-образної мови мистецтв - музичного, візуального, хореографічного, театрального, екранного; виховання художніх інтересів, смаків, морально-естетичних ідеалів, потреб у художньо-творчій самореалізації та духовно-естетичному самовдосконаленні відповідно до індивідуальних можливостей та вікових етапів розвитку, формування навичок художньої самоосвіти та самовиховання.

Ключові слова: музично-творча діяльність, мистецтво, творча особистість, художня діяльність, синергетичний підхід.

KLEPAR Mariia Vasylivna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor Department of Primary Education Pedagogy,

Carpathian National University
named after Vasyl Stefanyk

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1671-3710>

e-mail: mklepar10@gmail.com

SYNERGETIC APPROACH IN THE MUSICAL AND CREATIVE ACTIVITY OF PERSONALITY

The article is devoted to the topical problem of a synergistic approach in the musical and creative activity of an individual, the formation and development of a sense of beauty in the course of musical and creative activity, the development of skills to increase the cultural and artistic heritage of the people with one's own hands, and the involvement of artistic self-activity in the feeling and reproduction of beauty in everyday life.

The goal is analyzed, which is specified in the main tasks, which with a synergistic approach integrate educational, educational and developmental aspects: enrichment of emotional and aesthetic experience, formation of a culture of feelings, development of general and artistic abilities, artistic and imaginative thinking, universal qualities of a creative personality; education in students of an aesthetic attitude to reality and art, worldviews and valuable artistic orientations, students' understanding of the connections of musical art with the natural and material environment, human life, in particular, modern technology, mass media; education of the ability to perceive and interpret musical and artistic works, to express a personal attitude towards them, arguing their opinions and assessments

It was concluded that taking into account the energetic approach, the expansion and enrichment of artistic and aesthetic experience, the mastery of creative abilities and skills in practical activities, the formation of artistic competence - the ability to be guided by the acquired musical and artistic knowledge and skills, the readiness to use the experience gained in independent activities in accordance with universal human aesthetic values and own spiritual and worldview positions; formation of a system of knowledge and ideas about the essence, types and genres of art, peculiarities of artistic and figurative language of arts - musical, visual, choreographic, theatrical, screen; education of

artistic interests, tastes, moral and aesthetic ideals, needs for artistic and creative self-realization and spiritual and aesthetic self-improvement in accordance with individual capabilities and age stages of development, formation of artistic self-education and self-education skills.

Key words: *musical and creative activity, creative personality, artistic activity, synergistic approach, teacher.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В умовах сьогодення синергетичний підхід стає затребуваним як у природничих, так і в гуманітарних галузях наукових знань, включаючи освіту та педагогіку. Слід додати, що міждисциплінарний потенціал синергетики, хоч і не повною мірою, починає реалізовуватися і в галузі мистецтва.

На нинішньому етапі розвитку педагогічної науки концепція синергізму в навчанні та вихованні набуває інтенсивного розвитку, а ідеї синергетики знаходять широке застосування в освітньому просторі, коли педагогічні системи починають аналізуватися в термінах синергетичної теорії самоорганізації. Тому проблема застосування принципів синергетики в освітній галузі стає предметом дослідження багатьох науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій Синергетичний підхід в педагогічній освіті як метод інновації досліджували в своїх працях: В. Андреев, О. Вознюк, О. Дубасенюк, І. Зязюн, М. Кириленко, В. Кремень, О. Нагорна, О. Панфілов, І. Романова, Н. Таланчук, Л. Ткаченко, Т. Тюріна, О. Цюняк та ін. Синергетику в мистецькій освіті висвітлювали в своїх дослідженнях: Ю. Аванесов, Р. Браже, І. Євін, О. Щолокова та ін.

Актуальність дослідження синергетичного впливу різних видів музичної діяльності на особистість, полягає у важливості розвитку її музичних здібностей та музичної культури. Дослідження різноманітних напрямів музичної діяльності в цьому віковому періоді має кілька ключових аспектів.

Мета статті полягає у висвітленні основних завдань, котрі при синергетичному підході інтегрують навчальні, виховні й розвиваючі аспекти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток музичних творчих здібностей та навичок у початковій школі має велике значення для загального когнітивного, емоційного та соціального розвитку дитини. Вивчення різних видів музичної діяльності дозволяє краще розуміти їх вплив на формування особистості та музичних уподобань.

Музична культура є важливою складовою загальної культурної освіти. Дослідження різних видів музичної діяльності допомагає виявити вплив музики на формування культурних цінностей учнів та їх сприйняття музичної спадщини. Вивчення різних методик та форм музичної діяльності допомагає вчителям створювати більш ефективні та цікаві уроки мистецтва, що сприяє розвитку музичних здібностей та інтересів особистості. Кожна дитина має свої унікальні музичні здібності та інтереси. Вивчення різних видів музичної діяльності допомагає враховувати індивідуальні особливості учнів та створювати для них оптимальні умови для розвитку музичних талантів.

Отже, реалізація синергетичних підходів у різних видах музичної діяльності особистості є важливим напрямом у сучасній освіті, що сприяє глибшому розумінню ролі музики у житті та розвитку дітей.

Музична діяльність у школі є важливим елементом освіти, особливо у контексті нової української школи (НУШ). Вона відіграє значну роль у розвитку учнів як особистостей та сприяє їх загальному навчанню та розвитку. Розглядаючи музичну діяльність через призму НУШ, варто враховувати кілька ключових аспектів.

По-перше, інтеграція музичної діяльності з іншими предметами стає важливою складовою у НУШ. Вона дозволяє учителям поєднувати музичне навчання з українською мовою, літературою, мистецтвом, дослідженням світу, та іншими предметами, що сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу.

Другий аспект полягає в розвитку ключових компетентностей учнів через різні види музичної діяльності. Музика допомагає розвивати музичну грамотність, творчість, співпрацю та комунікацію, що є важливими в контексті сучасної освіти.

Третій аспект стосується розвитку культурної ідентичності учнів. Музична діяльність допомагає дітям краще розуміти та оцінювати українську культуру, традиції та історію, сприяючи формуванню національної самосвідомості.

Нарешті, музична діяльність сприяє розвитку особистості учнів. Вона допомагає їм виявити творчий потенціал та реалізувати себе у музичному середовищі, сприяючи формуванню самовизначеності та самореалізації. Отже, музично-творча діяльність у Новій українській школі виявляється важливим елементом освіти, який сприяє розвитку учнів у різних аспектах їхнього життя та підготовці їх до успішного функціонування в сучасному суспільстві.

Стан дослідження проблеми синергетичних підходів у музичній діяльності в школах України свідчить про актуальність дослідження даної теми серед науковців, педагогів та практиків освіти.

Це відображається у проведенні численних наукових досліджень, конференцій, семінарів та педагогічних заходів, спрямованих на вивчення та вдосконалення педагогічної практики в цьому напрямі.

Одним з напрямків досліджень є аналіз методик та педагогічних підходів до використання музики в навчальному процесі початкової школи. Дослідники вивчають ефективні методи викладання музики, вплив музичної діяльності на розвиток учнів, а також роль музики у формуванні культурної та емоційної сфери особистості.

Також значний інтерес представляє дослідження використання інтерактивних методів у музичному навчанні. Вчені досліджують вплив інтерактивних підходів на мотивацію учнів, їхню активність та здатність до співпраці та творчості в музичному процесі.

Крім того, деякі дослідження спрямовані на аналіз програм та навчальних матеріалів з музики для початкової школи з метою виявлення їхньої відповідності вимогам сучасної освіти та можливостей для підвищення ефективності музичного навчання. Стан дослідження музичної діяльності у

початковій школі показує постійний інтерес до цієї теми та пошук нових підходів до використання музики у навчальному процесі.

В наш час музика викликає особливий інтерес серед молоді, що підтверджується результатами соціологічних досліджень. Проте виникає питання, яку саме музику вони мають на увазі. Через роки спостерігається зростання популярності низькопробної, так званої "попсової" музики, тоді як класична та народна музика, що мають величезний духовний потенціал, стають менш популярними.

Сьогодні у музичній освіті діють різні підходи до тлумачення поняття "види музичної діяльності учнів". В загальному розумінні їх можна класифікувати за різними позиціями в залежності від рівня узагальнення даного питання. Аргументи за правомірність такого підходу полягають у тому, що багато традиційних видів музичної діяльності є лише окремими випадками у відношенні до виконавства, яке можна розглядати як більш загальну категорію.

Наприклад, вокальне-інструментальне виконавство та виконання музики за допомогою художнього руху можуть розглядатися, як лише окремі аспекти виконавської діяльності.

Тобто, види музичної діяльності це різноманітні форми та способи взаємодії людей з музикою, які включають в себе різноманітну музичну активність (виконавство, сприйняття, аналіз, композиція та інші). Кожен вид музичної діяльності має свої характеристики і включає в себе різні аспекти музичної взаємодії, що відображають індивідуальні схильності та інтереси кожної людини.

В початковій школі музична діяльність відіграє значну роль у загальному

розвитку особистості. Це широкий спектр діяльностей, спрямованих на формування та розвиток музичної компетентності, творчості та виразності дітей. Основні види музичної діяльності в початковій школі включають вокальну діяльність, інструментальну гру, вивчення музичної теорії, творчу діяльність, а також слухову та ігрову музичну діяльність [3, с. 116].

Вокальна діяльність дозволяє учням розвивати вокальні навички, діапазон голосу та виразність, а також вивчати та виконувати різноманітні пісні. Це сприяє розвитку музичного слуху та відчуття ритму. Інструментальна гра надає учням можливість вивчати різні музичні інструменти та розвивати координацію рухів.

Музична теорія допомагає учням зрозуміти основні музичні поняття та нотний запис, що є важливим для подальшого вивчення музики. Творча діяльність стимулює учнів до самовираження та творчості, а також розвиває їхню музичну уяву.

Слухова та ігрова музична діяльність допомагають учням розвивати музичний слух, ритмічні навички та вміння слухати музику активно. Це важливо для формування повного музичного сприйняття та розуміння музичних форм. Фактично, музична активність учнів на уроках музики включає слухання музики, її виконання та експерименти з імпровізацією та створенням музики. Основна мета слухацької

діяльності полягає у формуванні музичної культури учнів. Це охоплює такі аспекти: а) збагачення досвіду спілкування з різними видами музики, включаючи народну, класичну та сучасну музику; б) розвиток здатності глибоко сприймати музичні твори на емоційному та інтелектуальному рівнях, заснований на знаннях про різні музичні стилі, жанри тощо; в) розвиток інтересу до музичної активності.

Слухання музики має безмежні можливості для розвитку слухового сприйняття учнів. Завдяки систематичній педагогічній підтримці протягом навчального процесу у школі, діти отримують навички для музичного спілкування. Чим ширший музичний досвід дитини, тим краще вона здатна реагувати емоційно на різноманітні музичні твори та взаємодіяти з ними.

Всі ці види музичної діяльності сприяють формуванню музичних та творчих здібностей особистості, що є важливим як для їхнього естетичного та морального розвитку, так і для психологічної культури. Участь у музичних активностях допомагає учням розширити свій музичний світогляд, розвиває їхні емоційно-вольові здібності та сприяє активному творчому пізнанню. Вони спрямовані на розвиток різних аспектів музичної компетентності учнів, що допомагає їм збагатити свій музичний досвід та розвинути вміння та навички, необхідні для подальшого вивчення музики та самовираження через неї.

Вокальна діяльність у музичній освіті початкової школи відіграє важливу роль у розвитку музичних здібностей та музичного сприйняття учнів. Цей вид музичної діяльності включає в себе вивчення та виконання пісень, які допомагають розвивати вокальні навички, дихання, артикуляцію та інтонацію.

Учні мають можливість виконувати пісні як індивідуально, так і у групах або хорі, що сприяє розвитку співпраці та комунікації. Крім того, вокальна діяльність сприяє розвитку музичного слуху, оскільки вони навчаються розрізняти ноти та мелодійні лінії. В цілому, вокальна діяльність створює учням можливість виявити свій музичний талант та насолодитися музикою через активне виконання пісень.

Інструментальна діяльність на уроках мистецтва охоплює вивчення основ гри на музичних інструментах таких як фортепіано, скрипка, гітара, флейта, духові інструменти та інші. Ця діяльність сприяє розвитку координації рухів, чутливості до звуку та музичного виразу учнів [1, с. 95].

Під час інструментальних занять, учні вивчають основні техніки гри на обраному інструменті, вправляються у відтворенні музичних творів та розвивають музичний слух, отримуючи можливість експериментувати зі звуком та темпом, що сприяє їхньому творчому розвитку. Інструментальна діяльність дозволяє учням виявити свої таланти в мистецькій діяльності та сприяє формуванню музичної культури і музичного смаку

Музично-творча діяльність – це процес, під час якого учні виявляють свою творчість у створенні музики. Ця форма музичної діяльності надає їм можливість виражати свої емоції, почуття, думки та

уявлення через музичну мову. Під час музично-творчої діяльності учні можуть застосовувати різноманітні музичні техніки, експериментувати зі звуками та створювати власні музичні композиції [3, с. 274].

На уроках музики учні займаються різними видами музично-творчої діяльності: імпровізація, де учні створюють музику на ходу використовуючи різні музичні ідеї та звукові матеріали, складання музичних творів створюючи власні музичні композиції, виходячи зі своїх ідей та музичних вражень, експериментувати зі звуком, досліджуючи різноманітні звукові ефекти та техніки щоб створити незвичайні звукові пейзажі та музичні образи та колективна творчість, де діти працюють у групах, щоб створити спільні музичні проекти (аранжування, імпровізаційні ансамблі та музичні інсталяції).

Музично-творча діяльність сприяє розвитку у особистості музичної креативності, вираження емоцій та самовираження через музику. Вона допомагає учням розкрити свій творчий потенціал та розвинути навички музичного мислення і вираження.

Музично-ігрова діяльність у початковій школі є невід'ємною частиною навчального процесу, спрямованого на розвиток музичних здібностей та формування музичної культури учнів. Цей вид діяльності поєднує в собі гру та музику, створюючи стимулюючий та захоплюючий контекст для вивчення музичних знань та навичок [4, с. 165].

У музично-ігровій діяльності використовуються різноманітні ігрові форми, такі як музичні вікторини, квести, імпровізації та творчі завдання, які сприяють розвитку музичного слуху, творчості та соціальних навичок учнів. Ці ігри створюють позитивний емоційний фон, збуджуючи інтерес до музики та стимулюючи активну участь учнів у навчанні [5, с. 47]. Вона також сприяє розвитку творчих здібностей учнів, оскільки вимагає вільного виявлення музичних ідей та експериментів зі звуками, надає можливість кожному учневі висловити свою індивідуальність та створити щось унікальне.

Загалом, музично-ігрова діяльність у початковій школі сприяє гармонійному розвитку учнів, роблячи процес вивчення музики захоплюючим, цікавим та ефективним, а також сприяє формуванню позитивного ставлення до музики та створює сприятливі умови для розвитку творчих потенціальних здібностей кожного учня.

Наведемо декілька конкретних прикладів музичних ігор: **"Музичний квест"**. Учні отримують картки з запитаннями про різні аспекти музики (наприклад, про композиторів, інструменти, музичні жанри тощо). Їм потрібно відповісти на питання, щоб перейти до наступної станції або рівня гри.

"Музичні імпровізації"- використання різноманітних музичних інструментів (або предмети, що виділяють звук) для створення власних музичних фраз або мелодій. Можна проводити такі імпровізації як індивідуальні, так і групові. **"Звукохід"**- рух по класній кімнаті під музику з призупиненням або змінами руху, коли

музика зупиняється. Це допомагає розвивати слухову увагу та реакцію. **"Музичні чарівники"**- учні вибирають роль музичного персонажа (наприклад, відомого композитора чи музичного інструменту) і розповідають про нього своїм однокласникам. Їм можна надати можливість виготовити костюми чи аксесуари, щоб більш відчутно зіграти обрану роль. **"Музичні ритмічні ігри"**-учасники створюють різноманітні ритмічні патерни за допомогою різних предметів або власного тіла, а потім виконують їх у групах або одному за одним. Ці приклади можуть бути адаптовані під конкретні вимоги та можливості кожного класу і допоможуть створити цікаву та пізнавальну атмосферу на музичних заняттях.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. За допомогою синергетичного підходу процеси мистецької освіти постають у новому світлі. Саме синергетичний підхід долучає їх до розуміння єдності світу та єдності знання про нього, отже, ефективність навчання підвищується. У синергетиці знаходить вираз стародавній філософський принцип «все в одному і одне в усьому». Завдання синергетичного виховання в музично-творчій діяльності особистості розв'язують за допомогою пробудження інтересу до різних видів музичної діяльності на заняттях, що дозволяє дітям розкрити свій потенціал у цій сфері, розвиваючи музичні навички та естетичний смак.

Важливо надати учням можливість спробувати себе у різних аспектах музичної діяльності, від виконавства до творчості, від слухання до створення власних музичних творів. Кожен вид музичної діяльності має свої важливості та сприяє розвитку різних аспектів особистості дитини. Ці види доповнюють один одного, створюючи комплексний підхід до вивчення музики, який сприяє гармонійному розвитку кожного учня. Через різноманітність музичної активності, діти можуть виявити свої таланти та захоплення, відчути радість від музичного творчості та навчання, і розвинути в собі любов до мистецтва.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Вінниця : Нова книга, 2007. 216 с.
2. Лобова О.В. Зміст музичної освіти як чинник навчання та розвитку школярів. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 50. Частина 1. Херсон : Вид-во ХДУ, 2008. С. 342-348.
3. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва *Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін*. К: Освіта України, 2008. 274 с.
4. Руда Г. С. Ігрова діяльність як засіб розвитку музичних здібностей молодших школярів. Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах: матеріали II Всеукраїнської наукової конференції / Ін-т 85 педагогіки НАПН України, Національний пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Дніпровський нац. ун-т імені Олеся Гончара [та ін.]. Дніпро, 2017. Ч. 2. С. 47-49.
5. Столяр Л. М. Музика у початковій школі: навчально-методичний посібник. Київ: Освіта. 2016.

REFERENCES

1. Kushka, Ya. S. (2007). *Metodyka muzychnoho vykhovannia ditei*. [Methodology of musical education of children]. Vinnytsia : Nova knyha, 216 s. [in Ukrainian]
2. Lobova, O.V. (2008). *Zmist muzychnoi osvity yak chynnyk navchannia ta rozvytku shkoliariv*. [The content of music

education as a factor in the learning and development of schoolchildren]. Zbirnyk naukovykh prats. Pedagogichni nauky. Vypusk 50. Chastyna 1. Kherson : Vyd-vo KhDU, C. 342-348. [in Ukrainian]

3. Padalka, H.M. (2008). Pedahohika mystetstva Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin. [Pedagogy of art Theory and teaching methods of artistic disciplines]. K: Osvita Ukrainy, 274 s. [in Ukrainian]

4. Ruda, H. S. (2017). Ikhrova diialnist yak zasib rozvytku muzychnykh zdibnostei molodshykh shkoliariv. [Game activity as a means of developing musical abilities younger schoolchildren]. Ukraina v humanitarnykh i sotsialnoekonomichnykh vymirakh: materialy II Vseukrainskoi naukovoï konferentsii / In-t 85 pedahohiky NAPN Ukrainy, Natsionalnyi ped. un-t imeni M. P. Drahomanova, Dniprovskiy nats. un-t imeni Olesia Honchara [ta in.]. Dnipro, Ch. 2. S. 47-49. [in Ukrainian]

5. Stoliar, L. M. (2016). Muzyka u pochatkovii shkoli: navchalno-metodychnyi posibnyk. [Music in elementary school: educational and methodological manual]. Kyiv: Osvita. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КЛЕПАР Марія Василівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Наукові інтереси: синергетичний підхід в музично-творчій діяльності особистості.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KLEPAR Mariia Vasylivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor Department of Primary Education Pedagogy, Carpathian National University named after Vasyl Stefanyk.

Scientific interests: synergetic approach in the musical and creative activity of personality.

Стаття надійшла до редакції 16.08.2024 р.

УДК 378.011.3-051:377

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-215-64-68

МАРИНЧЕНКО Євгеній Олегович –

доктор філософії, доцент, доцент кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9738-2778>

e-mail: marinchenko1993@ukr.net

МАРИНЧЕНКО Інна Віталіївна –

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти та комп'ютерних технологій

Глухівського національного педагогічного університету

імені Олександра Довженка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5424-8085>

e-mail: inna_sheludko@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОБІЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасний світ динамічно розвивається, висуваючи нові вимоги до освітнього процесу. У цій ситуації зростає роль інноваційних педагогічних технологій, які дозволяють ефективно готувати майбутніх фахівців, здатних відповідати викликам сьогодення. Це твердження стає особливо актуальним у контексті підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, які поєднують у своїй роботі педагогічні та інженерні знання.

Визначено та обґрунтовано значення та шляхи впровадження інноваційних педагогічних технологій у освітній процес підготовки майбутніх педагогів професійного навчання.

Для досягнення поставленої мети було використано комплекс методів дослідження, включаючи теоретичний аналіз наукової літератури, педагогічне спостереження, анкетування, аналіз результатів педагогічної діяльності.

У статті розкрито поняття «інноваційні педагогічні технології» та їх особливості. Автори акцентують увагу на важливості використання таких технологій у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання, адже вони сприяють:

- підвищенню мотивації та активності студентів у навчальному процесі;
- розвитку їхніх творчих здібностей, критичного мислення та навичок самостійної роботи;
- формуванню у них компетентностей, необхідних для успішної педагогічної діяльності.

На прикладі підготовки майбутніх педагогів професійного навчання спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) автори детально описують конкретні інноваційні педагогічні технології, які можуть бути ефективні.

Застосування інноваційних педагогічних технологій у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання є важливим фактором підвищення якості освіти та підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних:

- підвищити кваліфікацію викладачів у галузі інноваційних педагогічних технологій;
- створити умови для їх впровадження у освітній процес, включаючи матеріально-технічне забезпечення та методичну підтримку;

- стимулювати активну участь студентів у розробці та апробації інноваційних педагогічних технологій.

У статті розширено та доповнено теоретичні уявлення про роль інноваційних педагогічних технологій у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання.

Розроблені авторами рекомендації щодо впровадження інноваційних педагогічних технологій можуть бути корисними для викладачів закладів вищої освіти.

Ключові слова: інноваційні педагогічні технології, підготовка педагогів професійного навчання, професійна освіта, педагогічна діяльність, компетентність.